

Eörfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kurczaparti-utca 31. szám,
ahova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfizetési
pénzek és hirdetések is
küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal mérsékelt ár-
jegyzék szerint számít.

Egyes példányok

kaphatók lapunk nyomdájá-
ban valamint Stark Nándor
és Schönfeld A. könyv- és
papirkereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
SIMA FERENCZ.
Felolvasó szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink útján,
kik az előfizetési pénzek beszedésével is meg vannak bízva.

Tisztázzuk a vádat!

A városban napok óta szállong, s a Bánfalvi-párt lapja útján immár nyomtatott betűben is alakot öltött egy hír, melynek éle a város egyik főtitviselője ellen irányul.

Szóbeszédben és sajtó közleményben ugyanis azzal vádolják a helyettes főjegyzőt, hogy mint a nyilvántartó hivatal ez idő szerinti vezetője, egy vidéki pénzintézet megkárosítására irányuló célzattal, hamis adatokat tartalmazó becsleveleket állított ki, illetőleg a hivatalos alakban kiállított érték-bizonyítványokban némely hitelkereső szentesi birtokos ingatlan birtokát, a valóságos értéknél magasabb értékűnek tüntette ki.

A vád, így általánosságban oda vetve, mindenesetre elég komoly arra, hogy könnyedén napirendre ne térjünk fölötté, hanem vizsgáljuk meg szigorú tárgyilagossággal, hogy van-e annak valami alapja, s ha van, ki felelős az elkövetett visszaélésért?

Lapunk és az azt támogató párt egész pályafutása alatt mindig a tiszta közigazgatásnak volt buzgó és öntudatos szószólója. Ha hibát vagy visszaélést észleltünk, soha se azt néztük, hogy ki követte el, hanem mindig csak azt kerestük, hogy mi történt, s minden esetben az egyénekre való tekintet nélkül követeltük az igazságnak lelkiismeretes kiszolgáltatását.

E kiméletet nem ismerő szigorú lelkiismeretesség miatt sokszor fölajdult a Bánfalvi-párt; s midőn igazságot szolgáltatunk, reánk kiáltotta, hogy bosszupolitikát üzünk, mivelhogy rendszerint úgy esett, hogy a hibát vagy visszaélést elkövető tisztviselő a pákulicz táborhoz tartozott.

Persze, mi arról nem tehetünk, de egyúttal örvendtünk rajta, hogy a saját sorainkból nem kellett senkit megtámadnunk. Azonban el voltunk tökévelve mindig, hogy ha a saját vérünkben való vér lenne is az, a ki inkorrektus követ el, kiméletet és elnézést tanusítani nem fogunk; mert csak így óvhatjuk meg erkölcsi álláspontunknak szeplőtlenességét, és öntudatunknak tisztaságát.

A férfi, kiről most szó van, nem tartozott pártunk tagjai közé, legalább az agilis párttagok között nem szerepelt soha; de nem tartozott a pákuliczok közé sem; sőt a Bánfalvi-párt — ő tudja miért — már régen az ellenzékhez számítja.

Ha semmi más okunk nem volna is, már ez is elég volna arra, hogy a fölmerült vád ügyében a legszigorubb vizsgálatot követeljük. De követeljük azt azért is, mivel általában soha senkivel szemben az eltussolást vagy a takargatást megengedhetőnek nem tartjuk; és követeljük legfőképp magának a vádolt tisztviselőnek jól felfogott érdekében.

Mert ha — a mint mi hisszük — alaptalan vagy túlzott a vád, a méltatlanul megtámadott tisztviselői reputációnak tartozunk azzal az elégtétellel, hogy a koholt vagy rosszhiszeműleg felfújt hirt valódi értékére szállítsuk le, s konkrét adatokra és bizonyítékokra támaszkodó hivatalos vizsgálat útján derítsük ki, hogy büntetésre méltó cselekmény nem követte el.

Egyenesen felhívjuk tehát a polgármestert, hogy a nyilvánosan emelt vád folytán a vizsgálatot azonnal indítsa meg, s az eredményt a város közönségének hozza tudomására.

Addig is azonban, míg a vizsgálat megtartatik, egy dologra köteleességünknek tartjuk a közönség figyelmét ráirányozni. Ugyanis a nyilvános vádban egyetlen konkrét eset van fölemlítve, s ez az, hogy egy 21 ezer frtért vásárolt birtok 55 ezer forintra lett becsülve.

Hát ezek a számok így egymással szembe állítva, impónálnak ugyan, de közelebről megvizsgálva, nem jelentenek tulajdonképpen semmit. Idézünk erre mindjárt egy ékesen szóló példát egy pákulicz ember esetéből.

Mikecz Ödön megvette a Lakos-féle földet 19 ezer 800 forintért, nyilvános árverésen; s ugyanezen földre 20 ezer forint kölcsönt kért a földhitelintézetől, tehát 200 forinttal többet, mint a menyinyi a vételár volt. S a földhitelintézet saját kiküldöttje által fölbecsültetvén a birtokot, azt 44 ezer forintra értékesítette, s adott reá 20 ezer forint kölcsönt. S hogy igaza volt a földhitelintézetnek, fényesen kitűnik abból, hogy azt a birtokot Mikecz nem kevesebb, mint 54 ezer forintért adta el.

Látszik tehát ebből, hogy a birtok valódi értékét nem mindig a vételár, vagy a kataszteri tiszta jövedelem mennyisége szabályozza.

E szerint nem volna okszerű dolog, pusztán a vádban felhozott eset alapján egy előkelő állású tisztviselőt visszaéléssel gyanúsítani.

Várjuk be a vizsgálatot; s annak eredményétől tegyük függővé ítéletünket; mert meg van írva: „ne ítélj, hogy ne ítéltessél!”

Alakuló közgyűlés.

Nyulfarknyi rövid közgyűlése volt május 1-én a képviselő testületnek, melynek egyetlen tárgya az — alakulás volt.

Csató Zsigmond alispán pontban 9 órakor megnyitván az ülést, röviden elmondta, hogy a törvény értelmében az ő feladatát képezi a választások útján kiegészített képviselőtestület alakuló közgyűlését vezetni. Midőn e köteletségének — ugymond — eleget tesz, egyszersmind kifejezést ad azon szilárd meggyőződésének, hogy a képviselőtestület, mint

ezelőtt mindig, úgy mostani összeállításában is, a város jólétének és fölvirágzásának előmozdításán fog munkálkodni. (Vajjon ezért a hitéért a Bánfalvi-párt lapja nem fog-e szemrehányást tenni az alispán urnak?)

Ezután felolvasatott Temesváry Antal választási elnök jelentése az ápril 17-én lefolyt városi képviselő választásról; továbbá felolvasatott az ujonnan megválasztott, valamint az ezuttal ki nem lépett, és a virilis képviselők névjegyzéke.

Közben Burián Lajos polgármester fölemlítette, hogy Bálint Albert képviselő elköltözése folytán képviselői állásáról lemondván, helyette a sorrend szerint következő póttagot behívta. Mire Sima Ferencz és az alispán megjegyezték, hogy ez helyesen történt ugyan, de tulajdonképpen nem tartozik a mostani közgyűlés elé.

Ezután az alispán a képviselőtestületet forma szerint megalakultnak nyilvánítván, az ülést bezárta.

A legközelebbi rendes közgyűlést — melyen az albizottságok lesznek megválasztandók — a polgármester még e héten összefogja hívni.

SIMA FERENCZ BESZÉDE.

Elmondotta az országgyűlés ápril 29-iki ülésén.

Sima Ferencz: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) En is azzal kezdem beszédemet, amivel Bánó József t. képviselőtársam kezdette . . . hogy mielőtt a törvényjavaslat felett általánosságban elmondanám véleményemet, én is kénytelen vagyok a közoktatásügyi miniszter ur személyével foglalkozni, (Halljuk! Halljuk!) mert mindenki tudja, hogy a mai kormányban a közoktatásügyi miniszter ur egyik legrokonszenvesebb tagja, nemcsak a parlamentben, de az egész ország előtt, őt az egész magyar közvélemény egy ideális magyar államférfiúnak s talán az egész kormányban az egyedülinek tartja, a ki lelkiének nemeségével, gondolkodás módjának jóságával leginkább van hivatva a kultuszárca képviselésére.

De ezen általános véleménnyel szemben lesújtóbban, megdöbbentőbben semmi a világon nem hatott Magyarország közvéleményére, a művelt társadalomra, a közoktatás iránt csak legkevésbé is érdeklődő közönségre, mint a közoktatásügyi miniszter ur ama nyilatkozata, melyet ezen törvényjavaslatnál saját pártja klubjában, pártja előtt tett, hogy azon esetre, ha a párt kész a 400 frt minimumot megszavazni, ő abból saját tárczájára nézve levonja a konsequenciát. (Ugy van! balfelől.)

Meglepő ez t. ház azért, mert akkor, a midőn a tanítói kar a jubiláris ünnepély alkalmával a miniszter urnál járt, a miniszter ur ezen tanítói karnak többek közt a következőket mondotta: „ideális emelkedettség a kötelesség teljesítésében és lekesedés az ügyért: ezek azok a hatalmas fegyverek, amelyeknek használatával a néptanítói kar biztosan diadalra juttatja azon célt, mely mindnyájunknak egyaránt dédelgetett gyermeke: a magyar nemzeti kultúra felvirágoztatását.” A t. kultuszminiszter ur tehát a magyar nemzeti cultura felvirágoztatását a magyar néptanítói kartól várja — Magyarországon épen úgy, mint mindenki. (Halljuk! Halljuk!) Néki, a ki ennek a tárczának képviselője, aki a közoktatásügyi kormányzat élén állva, leginkább tudja, hogy mily feladatot teljesít a magyar tanítói kar, aki oly elismerő bizonyítványt állít ki ennek a tanítói karnak, s aki ideális lelkiének megnyilatkozásával akkor oly melegen hatotta át a tanítók sorsa iránt érdeklődő egész nemzeti közvéleményt, most ridegen, egész siváron, mondhatnám megdöbbentőleg és lesújtólag tárczáját kötni ahhoz nem lehet, hogy a magyar néptanítóknak 300 frtnál magasabb fizetési minimum ne adassék.

Én őszintén megvallozm t. ház, teljesen osztozom Bánó József t. képviselőtársam azon véleményében, hogy ez a kijelentés a t. miniszter ur részéről magának a pártnak összetartására célzott, amely párt ennél a kérdésnél bomlófélben volt már,

mert a nemzeti közszellem és közérület követelése egész erejével behatolt e kérdésnél a kormánypartba is. tehát a miniszter urnak kellett nyilatkoznia oda hatnia, hogy a kormánypartot a 300 frt minimum mellett is összetartsa és leszavaztassa azok törekvését, akik a magyar kultúra felvirágoztatására hivatott néptanítók tisztességes existenciáját törvényhozás útján kívánják biztosítani.

Azonban t. ház, az az enyv, melyet a t. miniszter ur a kormánypart összekötésére alkalmazni kívánt, egyáltalán sehol a világon nem volna helyes és nem keltene megnyugvást, de legkevésbé kelhet lelkesülést Magyarország kultuszminiszterével szemben az, ha ő ezen összetartó enyvet a magyar néptanítók csontjából és husából akarja kivonatolni. (Élénk derűség és tetszés a szélsőbalon.)

Azt mondja a t. miniszter ur, s ezt, mint nagyon jellemzőt ajánlom a t. ház figyelmébe, hogy neki fáj legjobban az, hogy nem mehet el a tanítók existenciájának biztosításánál legalább a 400 frt minimumig, de nem teheti ezt, mert ha tenné, ezáltal az államháztartás egyensúlyát zavarná meg s egyáltalán a mai pénzügyi helyzet kárára hozna létre oly alkotást, melyet Magyarország pénzügyi helyzete meg nem bír.

Ha ez állana t. ház, akkor én nem hiszem, hogy volna itt ezen az oldalon bárki, aki a t. miniszter ur mellett sorompóba ne lépne, mert a legnagyobb helyzetben levő tanítóknak is áldoznia kell azért, hogy Magyarország pénzügyi helyzetét semmi kockázatnak ki ne tétessék. (Andrássy Tivadar gróf alelnök az elnöki széket foglalja el.) De azt kérdezem a t. miniszter urtól: itt volt-e akkor, mikor a felhatalmazási törvény tárgyalásánál a pénzügyminiszter ur megnyilatkozott? Hallotta-e, hogy a t. pénzügyminiszter ur akkor mit mondott? Gondolom Horánszky Nándor t. képviselőtársam beszédére válaszolva, következőleg nyilatkozott az állam pénzügyi helyzetéről: olvassa) „az igen t. ellenzék most készséggel jönne ide át, hogy az általa a mulban betegnek hirdetett ország kormányzatának élére álljon. Természetes, mert — ugymond a miniszter ur — most már az államkincstár meg van töltve, tehát a megtöltött államkincstár mellett most már az ellenzék is képes volna helyesebben és jobban kormányozni.”

A t. pénzügyminiszter ur tehát azt mondja, hogy az államkincstár meg van töltve s ezzel szinte kérkedik itt az ország színe előtt, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) és ezt fegyverül használja az ellenzékkel szemben, s ugy tüntette ezt fel, hogy ez a mai kormányzat eredménye, mely eredménnyel szemben még csak azt sem engedi meg a t. pénzügyminiszter ur, hogy ez nem egy pénzügyi genialitás érdeme, hanem azon adóprést, melyet ő egész szerencsével és ügyes kézzel alkalmaz. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ugyan t. ház, mikor a pénzügyminiszter ur az egész ország előtt constatálja, hogy az államkincstár meg van töltve, ugyanakkor, mikor e megtöltött államkincstárból Magyarország minden hivatalnokának jut morzsálék arra, hogy a különben az egész országban igazán nyomorúságos hiva-

talnoki existencia valamiképen javíttassék, egyedül a magyarországi tanítói kar legyen az, a melynek ebből a megtöltött államkincstárból semmi, morzsálék ne jusson? (Tetszés a szélsőbaloldalon.) Én ezt igazán szégyenletes állapotnak tartanám az országra nézve, de legszégeletesebbnek arra a kormányra nézve, a mely a reformok eszméjével s nagy reformtörekvésekkel foglalta el az ország kormányzásának vezetését, s melylyel szemben bizonyára a magyarországi tanítói kar, — melyet a magyar kultúra felvirágoztatásának nagy feladata vár, szintén támasztott annyi várakozást, hogy nyomorúságos existenciáját legalább annyira biztosítsa, hogy a t. miniszter urnak ne legyen módja, a tanítók sorsát az állami szolgálattal hozni összeköttetésbe. Mert jellemző, a mit a t. miniszter ur e tekintetben mondott. A t. miniszter ugyanis azt mondta, hogy különösnek tartom, hogy az állami szolgák existenciáját kapcsolatba hozzák a tanítók existenciájával, elismerem — ugymond a miniszter ur, — hogy az állami szolgák fizetése 350—400 f tban van statuálva, de e fizetések nincsenek korpótlékkal ellátva és így a szolgák fizetése soha nem fog oda emelkedni a hová a tanítók a korpótlék segítségével. A t. miniszter ur tehát maga állít ki bizonyosságot arról, hogy Magyarországon a néptanítók sorsa az hogy neki a mai naptól kezdve legalább 15 évig kell szolgálnia, míg eléri azt a fizetést, amelyet az államszolgák ma élveznek, mert 100 frt fizetés mellett a tanítónak 15 évig kell szolgálnia, hogy a korpótlékkal együtt 390 forintnyi fizetést élvezzen. Megengedem t. ház, hogy a tanító sorsa felett döntve, hasonló körülmények közt a pénzügyminiszter ur kötheti tárczáját ahhoz, hogy ha a minimumot feljebb emeljük, az esetre ebből levonja a consequentiát, de Magyarország kultuszminiszterének e kérdésben csak egyhez, ahhoz lehet tárczáját kötni, hogy ha akkor, mikor minden hivatalnok fizetése javított, s a tanítók existenciája nem biztosított akkor lemond! Egyedül ehhez kötheti tárczáját. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.) Ha ezt teszi, akkor a miniszter ur Magyarország közoktatási történelmébe örökre és kitörölhetlenül metszi be nevét, így pedig elérheti azt, hogy a 300 frtos minimummal győz, de a magyar közvélemény előtt örökre el fog bukni és nem lesz a magyar közoktatás történetében siralmasabb név, mint az, a melyet a t. miniszter ur visel, a mely különben ma még az egész magyar közvéleményben általános tiszteletnek a tárgya.

T. képviselőház, még nem hallottam egyetlen egy szónokot sem foglalkozni a törvényjavaslattal tulajdonképen azon részével, a mely pénzügyi szempontból a legdöbben méltatást igényel és a mely, azt hiszem, hogy magát a t. kultuszminiszter urat is, ha csakugyan mélyebben mérlegeli pénzügyi szempontból ennek a törvényjavaslattal a sorsát — még mindig visszavezérelheti ahhoz az állásponthoz, a mely ezen kérdésben a magyar közvélemény által egyedül akceptálható; ez pedig a tanítók fizetésének javítása — mondom, ha komolyabban mérlegeli pénzügyi tekintetben e törvényjavaslattal a sorsát, akkor egészen más eredményekre fogja ez juttatni, mint

azok, a melyekből a miniszter ur kiindult akkor, a mikor a fizetés javítást megtagadta.

T. képviselőház! Azt mondja a t. miniszter ur, hogy az által, hogy a 300 frt minimum kötelezővé tétetik az iskola fenntartó hatóságokkal szemben 5000 és néhány száz tanító helyzete javulni fog. Ez kétségtelenül bizonyítja azt, hogy ennyi tanító Magyarországon kevesebb fizetést élvez még 300 frtnál is. Azt mondja a miniszter ur, hogy ha 400 frtra emelnék a minimumot, körülbelül 1.400.000 frttal emelkedne a budget. Én azt hiszem, t. képviselőház, hogy ebben a számvetésben nincsen kevesebb tévedés, mint abban a számtudományban a melylyel Schvarcz Gyula t. képviselőtársam glorificálta ma az ő nagy egyetemes tudományát: mert engedelmet kérek t. képviselőház, azt mondta maga a miniszter ur mikor a horvát tanítók fizetéséről volt szó, hogy a magyar állami és a horvát állami néptanítók existenciája között nincsen különbség, mert a magyar állami néptanítók is, a kik az állam pénztárból nyerik dotációjukat, legalább 400 frt évi fizetést élveznek. Én ezt elhiszem ez így van, ebből az a consequentia, hogy az államnak azon tanítói állomások után, a melyek ma állami gondviselés alatt állanak, a fizetésnek 400 frt minimumban való megállapítása esetén egyáltalán semmi külön áldozatot nem kell hozni, tehát ez magára a budget terhére nem esik, esik azonban t. ház, az azon tanítók existenciája érdekében hozott áldozat, akik ma még 300 frt minimumot sem élveznek. De engedelmet kérek, t. ház, mit mond ez a törvényjavaslat? Azt mondja a 9 §-a, hogy a 300 frt minimumot tartozik minden iskolahatóság megadni a tanítóknak. Ha pedig ezt nem bírná az iskola fenntartó hatóság megadni, az esetre vizsgálat tartatik a községgel, vagy hitfelekezettel szemben arra nézve, hogy képes e anyagilag ennek a költségnek elviselésére; ha képes: akkor a törvény szerint is ennek a fizetésére köteleztetik: ha pedig nem képes, megállapítatik, hogy mennyit képes viselni és mennyi marad az államnak a terhére. Ugy áll tehát a helyzet, hogy csak az esetre terheli az államkincstárt 1.400.000 frt ha magának az államnak kellene teljesen viselnie azt a költségkülönböt, a mely a ma statuált fizetés és a 400 frt közt számtanilag létezik. Már most mikor tudjuk Magyarországon, hogy a kormány akkor a mikor saját pénztárának megterhelése forog szóban szemben a községekkel és a hitfelekezetekkel, bizony nyugodtan lehet a t. ház aziránt, hogy ha a közoktatási miniszter ur nem is tartja az adóprést a kezében, de a mikor arról lesz szó, hogy az iskola teher viselésénél a községek teherviselési képessége megállapíttassék, akkor azt a prést éppen úgy fogja alkalmazni a közoktatási miniszter ur, az iskolát fenntartó hatóságokkal szemben, a mint alkalmazza a pénzügyminiszter ur az általános adófizetés érdekében. Mi következtetés vonható le ebből? Az, hogy abból az 1.400.000 frtból, melyet a 400 frt minimum idéz elő, nagyon is kis része esik az állampénztárnak terhére, hanem nehezedik ez a legnagyobb részben az iskola-fenntartó hatóságokra.

Azt kérdem a t. közoktatási miniszter urtól, tör-

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

A szép cigányleány.

Irta: Bibó Lajos.

Valahol a kecskeméti homo-buczkák között született, lombos akácok hűvös árnyában egy utszéli cigánysátor alatt.

Apja az öreg Zsiga cigány, begöngyölte a síró apróságot a sátorból leszakított füstös rongyba, megmutatta a mosolygó rajkóknak s elnevezte Delilának. Ennyiből állott a keresztelési ceremónia.

Azután együtt nevelkedett a többi szurtos purdéval, vándorolta ő is széltől-hosszig az országot, megtanult kártyát vetni, jövendőt mondani.

A nyári nap rekkenő heve hamvas, olajbarna arcát pirosra perzselte, míg homlokát tele szórta csillogó hóval a téli éjszakák hideg zimankója. És erre a homlokra rendetlen összevisszaságban ráhullott a hullámos, aczélfényű zuhatag, miket fűrtökbe göngyölített a kavargó fergeteg.

Mikorra ide került hozzánk, a délibábos rónára, már nagy volt, egészen felcseperedett leány s a pástortemberek úgy hívták: Delila a szép cigányleány.

Es az is volt.

Igazi keleti szépség rongyokban.

Mély tűzű, ábrándos szemében anyyi forró vágy, epedő mámor, lázas szenvedély égett, a mennyi épen elég volt egy hosszú élet boldogtalanságának a megteremtésére.

Ezek nélkül a villogó szemek nélkül, melyek tele voltak babonás delejjel, talán a Török Mihály uram számadója, Szabó Bandi, a nyalka csikós sem vette volna észre a leányt.

Hanem mikor betekintett a mélyeséges szempárba, oda tapadt hozzá a szeme, a szíve, a lelke

Valami megnevezhetetlen őrült vágy szállta meg a szívét: letörni ezt a harmatos űde virágot.

Bomlott utána a legény.

Meleg délben, mikor hevesen tűzött a nap a rónára s messziről a sugár tornyot felkapta a délibáb

a hátára, oda terelte Bandi a nyáját az itatóhoz, leheveredett a virágos gyepre, tekintetével a csomorkányi ut szélén szürkellő sátrakra tapadt s bánatos szavu tilinkójával igyekezett kicsalni a leányt magához, a szikes pusztára.

A vén pástyor, az öreg Gyurka bácsi csóválta a fejét.

— Mit akarhat ez a gyerek?

Egyszer aztán szép, csillagos estén, a holdvilág ezüstös fényénél találkozott a kutra siető leánynyal. Hirtelen, egy rövidke szempillantás alatt a leány mellett termett, megölelte és megcsipkedte az arcát.

— Te Delila, olyan vagy mint egy szent, ma-holnap bucsura járnak hozzád.

A cigányleány megrebbent, mint a fészken fogott madár s csak félve tekintett a csikós kipirult arcába.

— Jövendőt akar mondatni kigyelmed?

Bandi megfogta a remegő kezeket, melyeknek kicsinységét egy nagyságos asszony is megirigyelhette volna, átkarolla a hajlékony derekat s a leányt le-kényszerítette maga mellé a virágos gyepre.

— Azt, jövendőt. Olvasd ki a szememből, szeretlek-e téged s azután mond meg, mikor leszel az enyém?

Delila összerezzen. A forró vér végig biszergett erein.

— A kendé? . . . Hát miért lennék én a magáé? . . . Mit csinálna maga velem, az ágról szakadt cigányleánnyal?

Es jóízűt kacagott a szerelmes legényen.

A számadó két erős karjával magához szorította a vergődő leányt s csattanó, piros ajkaira rálopott egy csókot.

— Mit csinálnék? . . . Hát fészket raknék magamnak az öledben s kiszivnám a lelked!

Delila egy gyors mozdulattal kiröppent a legény karjai közül s eliramodott a sátor irányában.

Hanem azért másnap ismét megjelent a kurnál. Megszerette Bandinak a beszédét, az ölelését, a ki értette a módját, hogyan kell és mivel kell elbűvölni a szép cigányleányt.

Az öreg Gyurka hiába évődött a legénnyel, nem ért semmit a pörölése, Bandi oda se ügített neki. Másutt járt az esze, valahol a turi vásáron, honnan fejes gyűrűt, piros perkál szoknyát hoz a Delilának.

— Azután vigyázzon kend a ménesre, a mig oda járok!

— Nem jó vége lesz ennek, Bandi.

— Már miért ne lenne? Nem bánom én a Török Mihály uram jószágát. Van elég szép csikó tul a Tiszán is! . . .

— Sűrűn járnak erre a perszekutorok, fiam.

— Nincsen olyan pandur a világon, kitől én megijedek, bátya!

Es a vacsoracsillag fényénél neki vágott a sötétlő pusztának. Hol járt és merre, azt nem tudta senki. Hanem másnap estve, mikor Delila eljött a kuthoz, megrakta az ölét kebelét mindenféle cifra drága portékával.

Az öreg Zsiga tudott is a dolgról, nem is.

Látta ugyan, hogy Delilának egy idő óta megsaporodtak a csilingelő aranypénzek a nyakán s hogy rongyos ruhái helyett selyempántlikák, zörgős viganói vannak. Azt is hallotta, hogy a nyalka számadoról furcsa hírek kezdenek szállongani, de nem törődött velök.

Nem bánja, legyen akárhogy, csak a leányát ne bántsa senki, mert akkor . . .

Csak a Lajcsit sajnálta az öreg Zsiga. Mikor áthallatszott a szomszéd sátorból a Delila elutasított kérőjének a hegedülése, azok a szomoruan bugó hangok, melyek a cigánylegény ujjai a'ól röpködve, messzi kireztek a csendes pusztára, még az öreg embernek is könybe borult a szeme.

— Ne busulj Lajcsi, majd meg jön még a Delila esze s a te feleséged lesz!

A sápadt cigány megrázta a fejét s bánatosan intett:

— Soha!

Ő tudta, hogy Delila őt már nem szereti s most is ott hallgatja az elenyésző hangokat a Bandi ölelésében, a mi ugy is volt.

(Folyt. köv.)

tént-e nyilvános felszólalás vagy járt-e bármelyik az iskola fenntartó hatóságok közül nála az iránt, hogy: uram, nem bírjuk el a terhet, ha 400 frt minimumban állapítatik meg a tanítók fizetése, s történt-e oly országos nyilatkozat a közvélemény részéről, mely a 400 frt fizetés tekintetében a miniszter urra erkölcsi pressiót, vagy lenyomó hatást gyakorolt volna?

Nem volt Magyarországon ilyen felszólalás, a magyar közvélemény egyértelműleg nyilatkozik meg a tekintetben, hogy a magyar néptanítók existenciája biztosított. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Már most ilyen körülmények között nem bírom elképzelni, nem bírok sem erkölcsi, sem a közoktatásügynek érdekeitől áthatott érzéssel ahhoz a gondolathoz jutni miképpen lehet a közoktatási miniszter urnak tárczáját kötni ahhoz, hogy a tanítók fizetése javíttassék. (Zaj és mozgás a jobb oldalon.)

Oda át az urakat mindig láthattuk, mikor a saját fizetésük felemeléséről volt szó, hanem mikor a szegény tanítók fizetésének javítása felett folyik a vita avval ugyan nem törődnek. (Helyeslés a szélsőbalon.)

T. ház! Azt hiszem, hogy van valami erkölcsi bántó, van morális szempontból az emberre nézve lesújtó, hogy e kérdésben itt még vitatkozni is kell. Emlékeztetem a t. házat arra, hogy ép a pénzügyminiszteri költségvetés tárgyalása alkalmával mikor rámutattam arra, hogy csak öt jövedelmi forrásnál az állami bevétel 5.000.000 frttal van kevesebb előirányozva, mint az állam tényleges bevétele, tehát magának az államháztartásnak egyensúlya, nemcsak, hogy helyre van állítva, de végre a Magyarország polgárai adófizetési képességének teljes kihasználásával oda jutott Magyarország pénzügyi helyzete, hogy a kormány pénzügyi felesleggel rendelkezik, ugyanakkor szabad-e ily ridegséggel, mondhatni sivársággal zárkózni el a tanítók fizetésének javítása elől. Ez deprimáló hatással van az egész magyar közvéleményre, mert azt kérdezzük az adófizető polgárok, hogyha nektek nem jut a tanítók fizetésének javítására, akkor hova fordítjátok az állam bevételeit. Mikor én az itt említett jövedelmi többletről beszéltem, azt mondta egy t. képviselő társam, hogy azért nem kell előirányozni minden bevételeinket, mert hogy ha azokat mind előirányozzuk és pénzügyi feleslegünk mutatkozik, a közös hadügyminiszterium azonnal rátenné kezét. Tudom, hogy így is rá teszi kezét, de hogy ha felesleggel rendelkezünk, s hogy erre a feleslegre rá ne tehesse a hadügyminiszter a kezét, a kormánynak háládatosabb feladata nem lehet, ma nincs, mint az, hogy abból juttasson épen azon társadalmi osztály anyagi helyzetének javítására, mely nemcsak közoktatási érdeket képvisel, hanem nagy nemzeti hivatást is teljesít, mert ne feledjük, hogy a magyar állam eszme konsolidációja azoktól függ, a kiknek sorsát a tuloldal 300 frtos szolgai minimumhoz akarja kötni.

A t. miniszter ur, midőn tegnap Babó Emil t. képviselőtársam rá mutatott arra, hogy mily nyomorúságos fizetésük van a tanítóknak az országban szerte széjjel, közbeszóli az azt mondta hogy ezeken segíteni fog a 300 frtos minimum is. Kétségtelenül igaz, hogy azoknak, a kiknek 300 forintjuk sincs, segít a 300 forintos minimum is, de jegyezze meg a t. miniszter ur, hogy azok nemcsak hogy nem kvalifikált tanítók, de egyáltalán nem is tanítók, azok pusztán csak reprezentálják ott a tanítói állást, minden kvalifikáció nélkül, mint nemesnemek szerepelnek, de sem közoktatásügyi, sem intellektuális szempontból erkölcsi tényezőket ezen nagy hivatás teljesítésében nem képeznek, mert azok a tanítók októbertől márczius közepéig tanítanak, ha tudnak, aztán az egész nyarat, tehát az évnek munkára való részét két kézi munkával töltik el, mint bármely napszamos, hogy existenciájukat biztosíthassák. A magyar közoktatásügy sorsát nem szabad ide juttatni és nem szabad azt mondani a közoktatásügyi miniszter urnak, hogy ha az ily egyének helyzetén javítva van, akkor a magyar tanítói kar érdekében ő és Magyarország megtette kötelességét.

Jól mondta Bánó József t. képviselőtársam, hogy a mily zsufolt ház volt akkor, mikor a képviselői tiszteletdíjak felemeléséről volt szó, épp oly szégyenletesen üres a tuloldal most; akkor egyhangú és egyértelmű hozzájárulással alkottatott meg e törvény, nagyon kevés kivétel akadt, a ki meg nem szavazta: nagyon örülnek, ha most is csak oly kevés kivétel volna, a ki legalább a 400 frtos minimumot meg nem szavazná a néptanítóknak.

Nézetem szerint rendkívüli nagy tévedés van abban is, ha a közoktatásügyi miniszter ur azt mondja, hogy a magyar néptanítók helyzete javulni fog a korpótlékokkal. De mikor? Hiszen azok, a kik ma kérnek kenyeret az államtól munkájukért, azoknak ma kell azt megadni, de így csak öt esztendő múlva kapnak 30 frtot. A tanítóknak tehát a korpótlék mellett napi existenciájukról kell gondoskodni, legalább annyival kell felemelni fizetésüket, hogy megélhessenek, a korpótlék már további szolgálataik jutalmazása, melyre a társadalom e része, nagy hivatását teljesítő farszto munkájával rászolgál. Nem tartom fölöslegesnek ismételt hangsúlyozni azt, a mit már a közoktatásügyi tárcza költségvetésének tárgyalása alkalmával

kifejtettem, és aminek tegnap, hogy úgy mondjam, programmszerű kifejezést adott Kováts Albert t. képviselő társam: a népoktatás államosításának. A magam részéről, valamint tegnap Bartók Lajos képviselő ur gratulált Hock János t. képviselőtársamnak azért, mert ő a magyar közoktatásügy érdekében, mint egyházi férfi nem az oltár előtt, hanem a magyar állameszme előtt hajtotta meg zászlaját, úgy én is gratulálok Kováts Albert képviselőtársamnak azért, mert programmszerűleg jelentette ki itt a házban épp azon párt nevében a népoktatás államosításának eszméjét, a mely párt Magyarországon a reformeszméknek tulajdonképeni bölcsője volt idáig és ha a kormány ettől a párttól kisajátítás útján eljut ehhez az eszméhez, nagy szolgálatot tesz a hazának, mert ez az eszme megvalósítása van hivatva a nemzetiségeket erősíteni az iskolák útján olvasztani be a magyar állam testébe. Már akkor hangsúlyoztam ezen eszme realizálásának szükségét, mikor a közoktatásügyi tárcza költségvetése tárgyalatott, akkor mondtam, hogy ha a nemzeti szellemet, egy magasabb rendű állami eszmét öntudattá akarunk emelni az országban, ahhoz az előkészítést már az iskola küszöbén, a leendő állampolgár lelke öntudatának első megnyilvánulásánál kell kezdeni. Az iskolák államosítása azonban a messze jövő zenéje még. Hatalmas tényezővel és érdekekkel kell még számolni, hogy az állam maga legyen az egyedüli tényező az iskolák fölött. Mig ez az idő elkövetkezik magának a közoktatási kormánynak épen ezen törvényjavaslat megalkotásánál kell a tanítók fizetések megállapításával odafejleszteni Magyarországot közoktatásügyi helyzetét, hogy a magyar tanítói karban egy ambiciózus hadsereget nyerjen a közoktatás, mert ha az a 25000 néptanító azt látja és tapasztalja, hogy épen az állami kormányzat, sőt maga a cultusminiszter ur képezi gátját annak, hogy ő anyagi helyzete javításához juthasson, ez ambíció szempontjából nem felemelő de lesújtó hatással lesz azokra, kikről azt mondta a miniszter ur, hogy tőlük várja Magyarország kulturájának felvirágoztatását, (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Én tehát miután a részletekben úgy is fel fogok szólalni azon pontoknál, melyek ellen kifogásom van, annál fogva itt zárva beszédemet, én is csak arra kérem a t. miniszter urat és a t. tuloldalt, hogy mivel ez az egyetlen kérdés fontosabb törvényalkotás lesz, mint 1868. óta akármelyik, tehát hogyha birunk lelkesülni akármiről, s ha birunk áldozni mindenért akkor most a tanítók fizetésének kérdése legyen az az oltár, mely össze gyűjt bennünket. Seregélyünk össze ezen oltár köré, hozzuk meg azokat az áldozatokat, melyek segítségével anyagilag biztosítuk existenciájukat azoknak, kik Magyarország kultur életének alapvető tényezőit képezik (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.)

Helyi és vegyes hírek.

— **Személyi hír.** Sima Ferenc lapunk főszerkesztője, lejött a mai közgyűlésre azt gondolva, hogy ma lesz a bizottságok megalakítása; de ez csak csütörtökön lesz Sima Ferenc ma vissza utazott Budapestre, hogy a néptanítók fizetése felett folyó további vitában az országgyűlésen részt vegyen.

— **Megye székhely áthelyezése** kérdésében cikkelyez a vármegye hivatalos lapja és Szentes város iránti szeretettől áthatva egész örömmel bizonygatja, hogy Szentesről a székhely Szegedre lesz áthelyezve. — Mi ezzel az idétlen eszmével kcmolyan nem foglalkozunk, csak azt jelezzük meg rá, hogy: Szeged lehet ugyan központja, valamikor egy ujonnan alakítandó Szeged vármegyének; de Csongrádvármegye marad és ennek székhelye Szentes lesz, akár miként sovárognak is a pákuliczok egy oly vármegyére, melylyel Szentesen bosszút lehetne állni. — Legyenek kérem ezen megnyugodva!

— **Lapunk főszerkesztőjének,** Sima Ferenc országgyűlési képviselőnek, az április 29-én elmondott képviselőházi beszédéért a kisteleki tantesület táviratilag köszönetét és elismerését fejezte ki.

— **Jóváhagyott költségvetés.** A vármegye utténtartási költség előirányzata jóváhagyva leérkezett a kereskedelmi minisztertől. A dologban az a komikus, hogy a költségvetésben mint építésre felvett összeget a miniszter nagybölcsen a szeged-nagyvárad mőut kiépítésére kívánja fordítani, mintha ebben a vármegyében már nem is volna sürgősebben kiépítendő út. Ebből a furcsaságból kiindulva, a Bánfalvi-párt még furcsább mumust fest a falra, komolyképpel megjósolván, hogy a kormány — Szegedre helyezi át a vármegye székhelyét. Alkalomadtán majd visszatérünk erre a tárgyra; addig is azonban megjegyezzük, hogy ettől a mókától egy cseppet se vagyunk megijedve.

— **Vásári statisztika.** A múlt heti országos vásárra nem kevesebb, mint 2500 darab ló lett felhajtva. Marha jóval kevesebb jött, de abban sem volt hiány.

— **Káldy Gyula történeti hangversenye** kitűnően sikerült — nekünk, publikumnak. Sajnos azonban, hogy ugyanezt nem mondhatja el a művészársaság is. Mert pirulva valljuk be, hogy a szentesi közönség nem felelt meg a legszerényebb várakozásnak sem; már tudniillik a közönségnek ama — jelentékeny — része, mely távolléte által tündöklött. Pedig azok a gyönyörű, szívet lelkét megragadó ősmagyar zamatu dalok megérdemelték volna, hogy Szentes egész közönsége gyönyörködje bennük. De megérdemelték volna az előadó művészek is. E pillanatban nincs időnk és terünk, hogy részletesen beszámolhassunk a pompás estéről. Azonban ha részletesen íránk is róla zavarban lennénk, hogy ki nek nyújtuk a kitűnő művészek és művésznők közül a dicsőség pálmáját. Veressnek az ország legkitűnőbb baritonistájának, vagy Csiszér Irénnek a szép hangú, rokonszenves előadásu művésznőnek, vagy mindnyájuknak együttvéve. Talán az utóbbi felelne meg legjobban az igazságnak. Mindent összefoglalva, annyit konstatálhatunk, hogy hangverseny ennél élvezetesebb még nem volt Szentesen. Persze, nem szabad szem elől tévesztenünk a hazafiui fölbuzdulást sem, mely a Rákóczy, Bercsényi korszak dicső emlékei hatása alatt uralta kedélyünket. A kik el nem jöttek, igazán megérdemlik, hogy — elestek ez est élvezetétől.

— **Községi tisztújítás Dorozsmán.** Április 27-én ment végbe Dorozsmán — mint nekünk írják — roppant érdeklődés mellett, a községi tisztújítás, s pártunk fényes győzelmével végződött. Biró lett Czékus Andor eddigi biró 314 szavazattal, Tajthy Antal 88 szavazattal szemben: másodbiró K. Tóth Ferenc egyhangulag, ugyancsak Tajthy Antal ellenében; tanácsbeliek szintén egyhangulag: Dudás Béla, Illés Antal, Jernei Zoltán, Czékus Eerencz, Kátóna Imre, Simon János; közpénztárnok: Zádori Mátyás Tóth Jánossal szemben, Közgyám: ifj. Komáromy Ferencz, segédjegyző Burger Zsigmond, adószedő; Balázs Márton, adónyilvántartó; Szabó Sándor, adószámintst; Grulich Sándor, pénztári ellenőr; Kiriák János, iktató-kiadó: Balla János, rendőrbiztos: Szabó István, 182 szavazattal, Dudás Antal 48 és Benke Imre 3 szavazattal szemben.

— **A mindszei ártéri hid ügye** — kezd szépen visszafelé fejlődni. Vármegyénk e virágzó községe régen törekszik rá, hogy a Tisza árterét áthidalhassa. A megye közönsége támogatta is e községet, csináltatott neki tervet, költségvetést, s aztán fölterjesztést tett a miniszterhez, hogy járuljon hozzá a hidépítés költségeihez. A miniszter helyben hagyott, szépnek, okosnak talált mindent, csak épen — pénzt nem adhat, mivelhogy az nekik is szűken vagy; hanem biztatja a vármegyét, hogy az segízze a mindszeitieket. A vármegye azonban maga is el tudná költeni a garast, ha volna neki. Így aztán sok víz elfolyik még a Tiszán, a mig gerendát építhetnek fölébe a mindszeitiek.

— **A multság vége.** Kissé becsipett állapotban indult haza felé a napokban a tanyáról Kovácska István uram, s minthogy szomjusága utközben nem hogy csillapodott volna, hanem még fokozódott, betért egy utszéli csárdába egy ital borra. A bor tüzes, de a csárdabeli leány csókja még tüzezebb vala; nem csoda hát, hogy a mánor egészen megszállta a Kovácska uram esztét, s mikor kijózanodott, sehogy se tudott visszaemlékezni, hogy mi történt vele? Annyi azonban tisztán eszébe jutott, hogy 55 forint volt a tárczában, s ime, a multság után se tárcza, se pénz. Azahogy a tárczát megtalálta egy kis leány, de — üresen, s Kovácska István most azon a problémán tőprekedik, hogy elvesztette-e a pénzét, vagy ellopták tőle? Ezt a rébuszt megfejtés végett előterjesztette a rendőrségnek is, de eddig még ott sem tudtak neki kielégítő választ adni.

— **Tapasztaltatván** utóbbi időben, hogy az országuton levő kavicsokkal különösen a gyermekek folyton dobálják a távirdevezetékeket, a helybeli postaigazgatóság által figyelmeztetnek ezennel különösen a szülők és gyámok, a későbbi esetleges kellemetlenségek elkerülése végett, a kereskedelmi miniszter ama rendeletére, mely szerint a távirdevezetékek rongálása történi legyen az játékból vagy rozsz akarattól, tekintet nélkül az illető kis, vagy nagykorúságára, első ízben legalább öt forint pénzbüntetéssel sújtatnak, mely büntetés kiskoruknál a szülőknél vagy gyámokon hajtatik be.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíró, 1893. évi 1812. és 1813. számú végzése következtében Szabó Menyhért és dr. Ecséri Lajos ügyvéd által képviselt szentesi takarékpénztár és Fábian Soma javára Rózsa Lajos és neje szentesi lakosok ellen 1800 frt tőke s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1055 frt 35 kr-ra becsült puldok, állványok, pálinkák stb. időközben a szentesi takarékpénztár által Veisz Bernátné Polacsek Rozália engedményezett követelés és járuléka erejéig, ennek és a többi foglaltatók, és felülfoglaltatónak javára nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 2782.—1893. számú végzése folytán 2662 frt 89 kr tőkekövetelés, ennek 1893. évi február hó 18 napjától 6% kamatai és eddig összesen 99 frt 80 kr-ban bírósággal már megállapított költségek erejéig Szentesen, végrehajtást szenvedettek üzletében, és lakásán leendő eszközésére 1893. évi május hó 2-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Szentes, 1883. apr. 16.

Végh Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

HIRDETMÉNY.

Az országoszerte városokat, falvakat rombadöntő, elpusztító tűzvészek, a rendkívüli nagy szárazság, hőség, szeles és viharos időjárás mindnyájunkat a legnagyobb óvatosságra és elővigyázatra intenek és a szükséges óvintézkedéseknek a legkiterjedtebb módon való megtételére köteleznek. A minden pillanatban beállható szerencsétlenségnek a lehetőségig való megakadályozása tekintetéből az 1869. évi 3365. és 1885. évi 53,888./II. sz. belügyminiszteri rendeletek alapján a következők rendeltetnek:

1. A város belterületén az udvarokba vagy kertekbe szalmát, szénát kukoricaszárat, nádat, gyékényt vagy egyéb bármi más könnyen gyuló tüzelő- vagy házfedő anyagokat vagy takarmányt **szabad, nyílt helyre** lerakni vagy felhalmozni **nem szabad.**

2. Mindazok, kik udvaraikba vagy kertjeikbe szabad, nyílt helyen könnyen gyuló anyagokat leraktak vagy felhalmoztak, tartoznak azokat **haladéktalanul** kihordatni és a kihordást 24 óra alatt bevégezni.

3. Takarmány és élet vagy gyulékony anyag behordásánál, berakásánál, beszállításánál, tisztogatásánál, továbbá csűrökben, csűrkeretekben, szérükön, istállóknak, padlá-

son s általában könnyen gyuló anyagok közlésében a dohányzás, nyílt-világgal való járás, lövöldözés, bármely tüzelőszerek használata, gyufának zsebben vagy fül mellett való hordása, kenyérsütő kemenczének, szappanfőző és mosó katlanoknak, szabadban való tüzelő helyeknek, szenes (gőz) vasalóknak, szabó, szűrszabó vasalóvas melegítő kályháknak udvarban szabad helyen felállítása és tüzelése, a város belterületén sertések perzselése, általában a városban nyílt helyen való mindenféle tüzelés és szenes (gőz) vasalóknak szabad helyen való használata a legszigorubbant tiltatik.

4. A gyufák- és más tüzelő-szerekre a legnagyobb gond fordítandó. — Ezek a gyermekek elől elzárandók.

5. Tűzveszélyes gyermeki játékszerek használata általában meg nem engedtetik.

6. Minden háztulajdonos vagy ahol ez nem lakik, a bérlő is köteles 1 drb legalább 4 méter, — magasabb teteljű háznak tulajdonosa a ház magasságának megfelelő hosszú létrát, 1 drb legalább 4 méter, — de az udvarban lévő kut mélységét elérő kötelet, 1 drb vedret, 1 drb fejszét vagy vasvillát, avagy vaslapátot, 1 drb közönséges gyertyáslámpást 1 drb ponyvát és legalább 1 drb u. n. „petroleumos hordó” nagyságának megfelelő kádát vagy hordót az udvartéren **minden időben vízzel megtöltve** (u. n. „kapitányvizet”) tartani.

7. Általában minden, tűzvészt okozható cselekmény vagy mulasztás meggátlandó s a rkapitányságnak haladéktalanul bejelentendő.

E rendelet ellen vétők, ha cselekményeik az 1879: XL. t. cz. 141 és 142 §-aiba ütköznek — 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg 5 napi elzárással büntetendők.

Ezen felül a város belterületén az évenként többször kihirdetett eme rendelet ellenére — az udvarokba vagy kertekbe berakott vagy felhalmozott és onnét 24 óra alatt ki nem hordott gyulékony anyagok a tulaj-

donos kára és költségére a rkapitányság által fognak kihordatni, a felmerülő költségek pedig a tulajdonosok ellen, — esetleg végrehajtás útján is — behajthatnak.

E rendelet legszigorubb betartása fölött a rendőrök házról-házra járva ügyelnek fel. Szentes, 193 apríl 20.

Aradi Kálmán,
r. főkapitány.

2—3

özv. Lövy Sámuelné

IV. t. 135. számú házában levő korcsma helyiség összes berendezésekkel együtt, több évre haszonbérbe kiadó. 3—3.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás papíron) van elzárva.

Eddig **fölmulhatatlan**

Maager Vilmos-féle
valódi tisztított

MÁJOLAJ
Maager Vilmostól
Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgált és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását elakarja érni — Egy üveg ára 1 forint és kapható gyári raktárban Bécsben III/3. ker. Heumarkt 3. valamint az osztr-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.

Szentesen kapható: **Várady Lajos, ifj. Várady Lajos és Podhradszky Ferenc** gyógyszerházában.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére **Maager Vilmos, Bécs, III/3., Heumarkt 3.**

Aranyérem: Páris, London, Berlin, Haag, Nizza, St.-Gillet, Brüsszel Bordeaux stb.

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

kizárólagos raktára:

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR

fűszer-, bor és csemegé-kereskedőnél. 6—10.

Árak: palaczkokban.

Nemzeti cognac	— — —	egy nagy palaczk	2 frt,	kis palaczk	1 frt 20 kr.
Tokaji cognac V. O.	— — —	3	—	1	75
Tokaji cognac V. O. C.	— — —	4	—	2	50
Tokaji cognac V. O. C. B.	— — —	5	—	3	—
Tokaji cognac sec	— — —	8	—	5	—
Tokaji korona cognac	— — —	10	—	6	—

Tokaji cognac Medizinal (egy med. pal. 1 frt 20 kr. — Kimérve literje 2 frt 50 kr.

Ajánl továbbá: Tokaji hegyaljai asztali bort, egy literes üveg 60 kr. Tokaji szomorodni pecsenye bort, 7/10 literes palaczk 80 kr. Tokaji aszu, palaczkja 1 frt 60 kr. és 2 frt.

Dréher-féle márcziusi, Schwechati fris töltésű palaczkstort.

Védjegy a cognac-quint-kivonat számára

COGNAC-QUINT-KIVONAT.

Kiváló, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatt készíthető, mely a valódi francia cognacnál semmiben s m. különbözik: a) az íze, b) az illata, c) a tisztasága, d) a színe, e) a tartalom e) **ionak bizonyult különlegességét.**

Ara 1 kilonak (teleg 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. s. Készítési utasítás ingyen mellékelik. **Legjobb alkortort egészséges gyártmányért, kézzelkodem.**

Spiritusz megtakarítás

Érthető e felülmulhatatlan pálinka-erősítő-kivonatom által: ez az italoknak kellemes, erősítő és ad és csakis nálam kapható. Ara kilonként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre használati utasítással együtt).

E különlegességnek kívül ajánlom még valamennyi essenciamat, rum, szilvapálinka, kórhely, fülkesert, valamint a lemező kórhely, szeszestálok, ecet és borecet készítésére felülmulhatlan, minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltem.

Arjegyekék ingyen. 40—50

Polák Károly Erőltő

Essencia-különlegességek gyára PRAGA-ban. (Tisztes képviselők keresetnek.)

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőffőség, hasmenés, gyomorfégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Máriaczei gyomorcsépek valódián kaphatók.

Szentesen: **Várady Lajos és Phodhradszky Ferencz Kunszentmártonban: Szilárdy Károly s Remetei Dezső** gyógyszerházában. 14